

IV Nacionalna studentska konferencija

Kragujevac, 23 maj, 2013

Tematska radionica "Unapređenje studentskih praksi na univerzitetima u Srbiji"

TEPMUS JP 510985-2010

DIDAKTIČKO-METODIČKI ASPEKTI PROGRAMIRANE NASTAVE U OBUCI KOLUTA NAPRED

DIDACTIC-METHODICAL ASPECTS OF PROGRAMMED INSTRUCTION IN TRAINING ROLL FORWARD

student: Slavica Dimitrijević

preduzeće/supervisor: Učiteljski fakultet u Užicu, www.ucfu.kg.ac.rs

mentor prakse: Doc.dr Goran Šekeljić, Učiteljski fakultet u Užicu, gsekeljic@sbb.rs

ZADATAK: Unapređenje kvalitet nastave fizičkog vaspitanja u osnovnim školama može se izvesti i poboljšanjem materijalno-tehničke opremljenosti fiskulturnih sala. Zadatak studenta na master studijama je bio da uporedi kvalitet nastave kroz stečena motorička umenja u razredima u kojima je zahvaljujući donaciji od 8 strunjača bilo moguće organizovati rad u paru sa stečenim umenjima u odeljenjima u kojima se rad izvodio na klasičan način primenom rada u vrstama. Obaveza studenta je bila da pripremi pisane pripreme, organizuje i izvede nastavu u eksperimentalnoj grupi. Dobijene informacije bilo je potrebno statistički obraditi i analizirati ishode s obzirom na razlike u primenjenim nastavnim tehnologijama. Student je takođe imao obavezu da materijal pripremi i iskoristi u cilju prezentovanja i objavljivanja za naučni skup koji se organizuje u okviru Projekta Učiteljskog fakulteta „Nastava i učenje: problemi, ciljevi i perspektive“, broj 179026, finansiranog od strane Ministarstva prosvete Republike Srbije.

1. UVOD

Savremena didaktika (Laketa i Vasiljević, 2006) prepoznaje četiri činioca nastave: nastavne planove i programe, nastavnike, učenike i primenjene nastavne tehnologije. I pored činjenice da postoji saglasnost o njihovom broju nejasan je uticaj svakog od činilaca na prostor motoričkih umenja i sposobnosti (Šekeljić i Stamatović, 2009a,b: 2010).

2. OPIS REALIZOVANIH AKTIVNOSTI

U okviru TEMMUS JP 510985-2010 projekta konkurisano je za 10 strunjača. Namera nam je bila da ispitamo koliko će bolja materijalno-tehnička opremljenost škole doprineti usvajanju motoričkih umenja iz gimnastike. Praksu i okviru redovne master studijske nastave realizuju studenti Učiteljskog fakulteta u Užicu, i ovo je bila dobra prilika da shvate prednosti individualizacije nastave, rada u manjim grupama i uvide efekte programirane nastave u školskim uslovima.

Predmet ove tematske radionice je didaktičko-metodičke prirode i odnosi se na mogućnosti i efekte primene različitih nastavnih tehnologija. Istraživanje je sprovedeno s ciljem da se eksperimentalno utvrde didaktičko-metodičke vrednosti i efekti programirane nastave u obuci koluta napred. Eksperiment je trajao jednu sedmicu i za to vreme su realizovana tri časa fizičkog vaspitanja. U eksperimentalnoj grupi je sa 25 učenika organizovana programirana nastava. Rad je organizovan u parovima i grupama do 3 učenika na 10 strunjača. U kontrolnoj grupi je, takođe, rađeno sa 25 učenika, a nastavna tema je obrađena na uobičajen način. To podrazumeva verbalni metod i metod demonstracije, rad u tzv. „jednoj vrsti“, na 2 strunjače. Značaj-

nost razlike u stepenu stečenih veština i umenja između kontrolne i eksperimentalne grupe nakon finalnog testiranja određena je t-testom.

3. OSTVARENI REZULTATI

Iz tabele 2 uočava se da je prosečan broj osvojenih bodova u eksperimentalnoj grupi u proseku veći za 0,5 od kontrolne grupe. Prosečna ostvarena ocena u kontrolnoj grupi na finalnom merenju je 3,6, dok je u eksperimentalnoj grupi ostvarena prosečna ocena od 4,1.

Tabela 2: *Deskriptivni parametri statističke analize*

grupa	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
K	23	3,5870	1,54223	,32158
E	23	4,1087	1,25188	,26103

Iz tabele 3 uočava se da razlika aritmetičkih sredina ima negativan predznak (-0,52), što upućuje na prednost eksperimentalne grupe, međutim ova razlika nije statistički značajna ($t=-1,260$; $Sig.=0,214$). Na osnovu intervala poverenja uočljivo je da se ovakva razlika može očekivati u ponovljenom merenju uz 95%, ali ne i 99% pouzdanosti, što upućuje na zaključak da su statistički rezultati na granici signifikantnosti.

Tabela 3: *Rezultati t-testa*

Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
2,830	,100	-1,260	44	,214	-,52174	,41419	-1,35648	,31300
		-1,260	42,215	,215	-,52174	,41419	-1,35747	,31400

Statistička značajnost nije verifikovana, ali se hipoteza može smatrati potvrđenom jer je pretpostavka bila da je ovu nastavnu jedinicu moguće obraditi pomoću programiranog materijala, kao i da će efekti biti pozitivni. S obzirom na činjenicu da je eksperimentalni tretman podrazumevao samo jedan čas obučavanja, i da je pri tom između grupa ostvarena distanca od 0,52 boda, postavlja se pitanje da li bi se distanca između grupa povećala do statističke značajnosti da je eksperimentalni postupak trajao duže.

4. ZAKLJUČAK

Programirana nastava je nastala kao pokušaj da se prevaziđu neki od nedostataka tradicionalne nastave. Programirana nastava je tokom ovog istraživanja pokazala izvesne **prednosti** nad uobičajenim metodama koje se odnose na poboljšanje kvaliteta organizacije i upravljanja nastavnim procesom.

LITERATURA

- Bakovljević, M. (1972). *Teorijske osnove programirane nastave*, Novinsko izdavačko preduzeće „Duga“, Beograd.
- Bakovljević, M. (1979). *Programirana nastava interpunkcije*, Prosveta, Beograd.
- Bandur, V. (1991). *Savremene didaktičke teorije*, Naša škola, 3-4, Sarajevo.
- Laketa, N. & Vasiljević, D. (2006). *Osnove didaktike*, Učiteljski fakultet, Užice.
- Mužić, V. (1974): *Programirana nastava*, Školska knjiga, Zagreb.
- Šekeljić, G. & Stamatović, M. (2009a). *Uticaj različitih nastavnih tehnologija na motorički prostor učenika četvrtog razreda osnovne škole*, Zbornik radova, Učiteljski fakultet, Užice, 11, 12, str. 257–268.

- Škeljić, G. & Stamatović, M. (2009). *Uticaj različitih nastavnih tehnologija na košarkašku motoričku informisanost*, „Sport Mont“ Podgorica, 18,19,20/VI, str. 531–539.
- Škeljić, G. & Stamatović, M. (2010). *Uticaj različitih nastavnih tehnologija na motorički prostor učenika četvrtog razreda osnovne škole*, „Sport mont“, Podgorica, 23-24/VIII, str. 254–258.
- Vilotijević, M. (2000). *Didaktika*, Naučna knjiga, Beograd.